

landelijk expertisecentrum
jonge kind

Diversiteit en talentontwikkeling bij het jonge kind

IKC presentatie

Cathy van Tuijl (Hogeschool Saxion)

29-9-2023

Diversiteit in ontwikkeling

In de fase 0-6 jaar enorme verschillen in ontwikkeling

Ontwikkeling als uitkomst van samenspel aanleg en omgeving: verschillen op dat samenspel terug te voeren

Ook diversiteit (algemeen) bij professionals IKC

Lastig of ook verrijking?

Talentontwikkeling jonge kind

Talent: Niet zozeer uitzonderlijke begaafdheid
maar ontwikkelingsmogelijkheden in brede zin

Vraagt om stimuleren van ontwikkeling: brede
ontwikkelingsstimulering: kennis, vaardigheden en
attitudes in brede zin

Talent als uitkomst van een traject

Kleine verschillen in aanleg worden uitgedrukt in selectieve patronen van aandacht, activiteit en reactie.

Afhankelijk van de voeding vanuit de omgeving zetten deze verschillen een keten in werking die kan leiden tot (grote) verschillen ontwikkelingsuitkomsten of -trajecten.

Rol van de omgeving

Kwantiteit, kwaliteit en inhoud interactie als motor voor ontwikkeling.

Belang van zone van naaste ontwikkeling: vereist goed **observeren** en monitoren.

Brede ervaringen bieden

Talentontwikkeling op jonge leeftijd

Vraagt om brede waaier aan activiteiten voor brede ontwikkeling

Ook voor nog niet onderkende kwaliteiten

Bieden we alle kinderen voldoende ondersteuning en aanmoediging aan om kennis, vaardigheden en interesses te ontwikkelen? (hetzelfde voor j als m?)

Diversiteit in team *kan* meerwaarde hebben

Praktijkonderzoek 'Diversiteit en Verbinding' (Van Keulen en Singer, 2021)

Respect voor diversiteit vraagt om:

- reflectie op eigen achtergrond;
- open communicatie;
- vanuit verbondenheid naar diversiteit kijken;
- inlevingsvermogen in andere achtergronden.

Praktijkonderzoek 'Diversiteit en Verbinding' (Van Keulen en Singer, 2021)

Aandachtspunten zijn:

- Bewustwording professionals van kwaliteiten, ervaringen en verwachtingen van kinderen, ouders en teamgenoten
- Reflectie op gang brengen over ongelijke kansen, discriminatie en uitsluiting

Eigen stereotypen of vooroordelen checken

‘Ik ben vrij eerlijk is en zeg snel wat ik ervan denk. Wat ik vaak dan niet beseft, is dat ik soms mensen kwets, ook mijn collega’s.’

“In ons team spelen (culturele of opleidings-) verschillen geen rol.”

Visie op diversiteit (van Keulen en Singer, 2021)

- Wij zijn hetzelfde (ontkennen van verschillen)
- We zijn anders (zonder verdere bevraging)
- Doelgroepen (met kwaliteiten en behoeften) erkennen
- Gelijke kansen creëren: inclusie nastreven door ongelijke behandeling (inclusie focust op gelijkwaardige participatie voor alle groepen die uitsluiting ervaren) Position Statement NAEYC, 2019

Welke visie op diversiteit in onderstaande uitspraken?

“We hebben geen diversiteit in onze groep! In grote steden heb je veel diversiteit, hier in het platteland niet”.

“Jongens zijn sterk. Nederlanders zijn gierig. Surinamers hebben ritmegevoel.”

“Ik zie geen kleur, voor mij zijn alle kinderen gelijk en ik behandel ze gelijk”.

Landelijke kwaliteitsmonitor Kinderopvang (LKK) 21-22

Voor het eerst aparte indicator 'aandacht voor diversiteit':

In kaart brengen individuele behoeften kinderen

Stimuleren etnisch-culturele en gendergelijkheid

Welkome en inclusieve houding

Wel zelfvertrouwen in omgaan diversiteit maar observaties
geven ander beeld, mn bij baby's.

Conclusie "positieve waardering diversiteit is geen prioriteit
in kinderopvang" (en hoe zit dat in het basisonderwijs?)

Vanuit welke visie op diversiteit bieden we brede ervaringen?

- voor iedereen hetzelfde?
- voor iedereen anders (aansluitend bij zichtbare kwaliteiten)?
- vanuit de doelgroepgedachte (los van zone van naaste ontwikkeling)?
- of vanuit gelijke kansen creëren door ongelijke behandeling?

Spanning individuele behoeften versus gezamenlijkheid groep

Tegemoet komen aan individuele behoeften van kinderen en tegelijkertijd wij-gevoel in de groep te handhaven vraagt om flexibiliteit en organisatievermogen van de jk professional en het team.

‘Wij zijn samen verschillend’

Samengevat

Talentontwikkeling is aanvankelijk ontwikkelingsstimulering: bouwen aan een breed fundament.

Biedt een brede waaier aan activiteiten en ervaringen aan zodat ook niet onderkende kwaliteiten tot hun recht kunnen komen.

Ga na wat de visie in jouw team is op diversiteit.

Probeer je bewust te zijn van je eigen stereotyperingen of vooroordelen en probeer deze te vermijden.

Vragen?

Hulpmiddel: Kaartenset Wij zijn samen verschillend
Over diversiteit en verbinding in kinderopvang
en onderwijs: <https://www.anadelbarrio.nl/kaartenset.htm>

Bedankt voor uw aandacht!